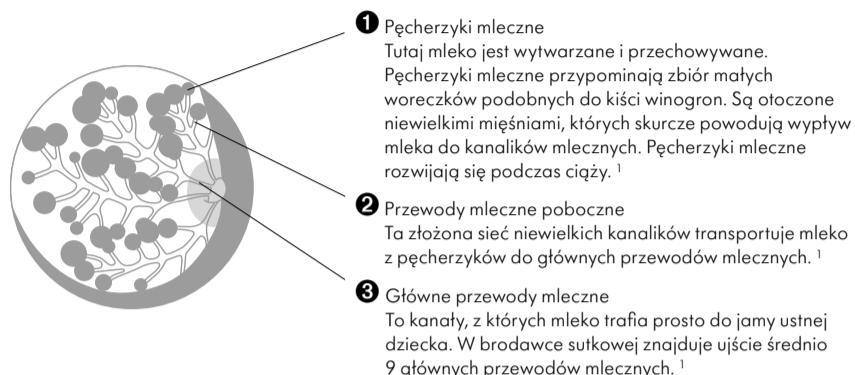

Co sprawia, że karmienie piersią jest tak niezwykłe?

Niespodzianka! Pierś też jest organem!

Pierś można nazywać gruczołem piersiowym, który produkuje mleko. Różne części tego gruczołu odpowiadają za wytwarzanie i transport mleka.

Mleko matki to żywy pokarm

Mleko matki to stale zmieniająca się substancja, która dostosowuje się do potrzeb i rozwoju dziecka.

Moc siary

Drogocenna siara i mleko wytwarzane w pierwszych tygodniach są inne od mleka dojrzałego. Siara występuje w niewielkich ilościach, ale jest bogato nasycona składnikami i zawiera między innymi dwa razy więcej białka niż mleko dojrzałe. ² Te białka od samego początku chronią dziecko przed chorobami. ³

Niesamowite! Komórki mogą się zmieniać!

Mleko matki zawiera żywe komórki, takie jak komórki macierzyste. Komórki te mogą przekształcić się w dowolną tkankę, np. kostną, tłuszczową, wątrobową lub mózgową i działać jak wewnętrzny system naprawczy. ⁴ Czy to nie zdumiewające?

Twoje mleko smakuje tym, co spożywasz

Mleko matki ma swój profil smakowy: podobnie jak w przypadku wód płodowych, na których smak wpływa żywność przyjmowana w czasie ciąży, także jedzenie spożywane w okresie karmienia piersią nadaje smak mleku. To może wpływać na późniejsze preferencje żywieniowe dziecka. ⁵

Ciąża

Karmienie piersią

Po odstawieniu dziecka od piersi

Mleko matki jest najbardziej naturalną ochroną

W pierwszych dniach życia dziecka mleko matki stanowi swoistą szczepionkę, która chroni przed różnymi chorobami.

Tysiące składników

Nie istnieje zamiennik dla mleka ludzkiego. Mleko zawiera tysiące składników, między innymi białka, tłuszcze, laktozę, witaminy, żelazo, minerały, wodę i enzymy. Większości z tych składników nie można sztucznie odtworzyć. ³

Tłuszcze, których potrzebuje dziecko

Ludzkie mleko jest „zaprojektowane” pod kątem potrzeb dzieci. Zawiera około 4% tłuszczu, podczas gdy mleko fok i wielorybów ma nawet 50% tłuszczu! Tłuszcze z mleka są ważne dla rozwoju i wzrostu; mają też działanie antybakteryjne. ³

Ponad 200 prebiotyków

Mleko matki zawiera prebiotyki — ponad 200 złożonych cukrów (oligosacharydów), które chronią jelita przed różnymi rodzajami drobnoustrojów. ⁶ Żaden inny gatunek ssaków — z wyjątkiem stoni — nie ma tylu specjalnych cukrów w mleku! ⁷

Ponad 1000 białek

Wiele białek w ludzkim mleku pełni aktywną, funkcjonalną rolę! Niektóre pomagają walczyć z bakteriami, inne mogą zidentyfikować patogeny. Białka odpornościowe chronią przed drobnoustrojami. ^{3,8}

Mleko matki wspomaga rozwój mózgu

Mózg jest najbardziej tłustym organem w organizmie! W ciągu pierwszych 6 miesięcy jego masa prawie się podwaja, a po 2 latach osiąga w przybliżeniu 80% wielkości mózgu osoby dorosłej. Mleko matki zawiera komponenty niezbędne dla optymalnego rozwoju mózgu. ⁹

Mózg po porodzie
0,38 kg

Mózg w wieku
6 miesięcy
0,64 kg

Mózg w wieku
1 roku
0,97 kg

Mózg osoby
dorosłej
1,45 kg

Mleko matki: doskonały pokarm „wszystko w jednym”

To zdumiewające, że organizm kobiety produkuje właściwe składniki odżywcze w odpowiednich ilościach i jest w stanie wyprodukować właściwą ilość mleka, aby spełnić potrzeby dziecka.

Źródła

- Hassiotou F et al. Clin Anat. 2013;26:29-48.
- Mollinari CE et al. J Proteome Res. 2012;11:1696-1714.
- Jensen RG, editor. Handbook of milk composition. San Diego: Academic Press; 1995. 919 p.
- Hassiotou F et al. Stem Cells. 2012;30:2164-2174.
- Mennella JA et al. Pediatrics. 2001;107:E88.
- Moukharzel S et al. Clin Perinatol. 2017;44:193-207.
- Kunz C et al. Br J Nutr. 1999;82:391-399.
- Beck KL et al. J Proteome Res. 2015;14:2143-2157.
- Dekaban AS. Ann Neurol. 1978;4:345-356.